

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 49/2017-22

Ústavný súd slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4 Co 270/2015 z 29. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], odmieta pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. decembra 2016 sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala zrušenia v záhlaví citovaného rozsudku odvolacieho súdu, pretože bola toho názoru, že ním bolo porušené jej základné právo na slobodu prejavu ako i právo na spravodlivý proces v zmysle tam uvedených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Namietané porušenie základného práva na slobodu prejavu vidí sťažovateľka v tom, že napadnuté rozhodnutie dalo – v rozpore s princípmi vyplývajúcimi z judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva – prednosť osobnostným právam súdneho exekútora pred jej právom vyjadrovať sa k stavu vecí verejných. Za rozporné so svojím právom na spravodlivý proces považuje sťažovateľka to, že odvolací súd vydal v podstate nepreskúmateľné rozhodnutie týkajúce sa posudzovania dôkazného bremena žalobcu, ktorého žalobe čiastočne vyhovel (odvysielanie ospravedlnenia) a v časti zamietajúcej náhrady nemajetkovej ujmy zrušil a vec v tom rozsahu vrátil Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

3. Aby mohol ústavný súd pristúpiť k vecnému posúdeniu sťažnosti, je najskôr povinný skúmať, či sú naplnené všetky zákonom požadované náležitosti a či sú vôbec dané podmienky na jej prerokovanie ustanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V prejednávacom prípade k takému záveru nedospel. Obsah ústavnej sťažnosti, ako i rozhodnutie ňou napadnuté tak nebolo potrebné bližšie reprodukovať, pretože z dôvodov ďalej vyložených bolo nutné sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

4. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

5. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie

základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobná zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (prov. I. ÚS 420/2016). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

6. V slobodnej spoločnosti je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva hájili a starali sa o ne (*vigilantibus iura*). Ten, kto sa stavia k ochrane svojich práv s neospravedliteľnou ľahostajnosťou alebo nevedomosťou, nemôže s úspechom požadovať ochranu týchto svojich práv ihneď na ústavnom súde, tak ako to urobila v tomto konaní sťažovateľka prostredníctvom osoby práva znalejš (advokáta), u ktorej platí notorieta, že pozná platné právo.

7. Jedným zo základných princípov, na ktorých je vystavaná nová procesná úprava dovolania ako mimoriadneho právneho prostriedku podľa § 421 ods. 1 CSP, je princíp uvedený v čl. 2 ods. 2 CSP, a to princíp právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (Najvyšší súd Slovenskej republiky, ústavný súd, Európsky súd pre ľudské práva, Súdny dvor Európskej únie).

Zásadnou zmenou v novej úprave prípustnosti dovolania podľa citovaného ustanovenia proti rozhodnutiam odvolacieho súdu s výnimkami uvedenými v § 421 ods. 2, ako aj v § 422 CSP je nerozlišovanie rozhodnutia z hľadiska jeho formy s tým obsahovým rozdielom, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP.

8. Nevyžitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno preto nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a tú možnosť sťažovateľka v tomto prípade mala.

9. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez prítomnosti účastníkov na neverejnom pojednávaní.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2017